(वेळ – ३ तास) **गुण : १००**

सूचनाः १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. (प्रत्येकी २० गुण)

१. (अ) मानवी भाषेची लक्षणे सांगून भाषेची कार्ये सविस्तर नोंदवा.

किंवा

(ब) ऐतिहासिक भाषाभ्यासाची तात्त्विक भूमिका स्पष्ट करून ऐतिहासिक भाषाभ्यास पद्धतीची सामर्थ्ये नमूद करा.

२. (अ) 'भाषिक परिवर्तन' म्हणजे काय ते सांगून ध्वनिपरिवर्तनाशी संबंधिक असलेल्या कारणांचा आढावा घ्या.

किंवा

(ब) 'अर्थपरिवर्तन' ही संकल्पना स्पष्ट करून अर्थपरिवर्तनाचे प्रकार सोदाहरण स्पष्ट करा.

३. (अ) शब्दजातीच्या वर्गीकरणाचे निकष सांगून 'शब्दयोगी अव्यय' व 'उभयान्वयी अव्यय' या शब्दजातींची सविस्तर मांडणी करा.

किंवा

(ब) प्रयोग म्हणजे काय ते सांगून दामलेकृत 'कर्मणी' प्रयोगाची चिकित्सा करा.

४. (अ) विभक्ती प्रत्ययाचे विशेष सांगून द्वितीया–चतुर्थी वादाचा परामर्श घ्या.

किंवा

(ब) शब्दसिध्दी ही संकल्पना स्षष्ट करून 'सामासिक शब्दाची' चर्चा करा.

५. (अ) खालीलपैकी **कोणत्याही दोहोंवर** टिपा लिहा.
१. भाषिक व्यवस्था (लांग)
२. ध्वनिपरिवर्तनाची कोणतीही दोन प्रकार
३. बध्द रूपिम व मुक्त रूपिम
४. स्वनिमांचे प्रकार

(ब) खालीलपैकी **कोणत्याही दोहोंवर** टिपा लिहा.
१. विशेषण
२. सामान्यरूप
३. भावेप्रयोग
४. अभ्यस्त शब्द